

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Mekansal Planlama Genel Müdürlüğü

Sayı : 69607736-010.06.02- 724322
Konu: Rekreatif Amaçlı İskeleler

06 Nisan 2021

GENELGE
(2021/5)

- İlgi: a) 10/7/2007 gün ve 5028 sayılı Genelge
b) 19/1/2011 gün ve 504 sayılı Genelge
c) 06/7/2011 gün ve 27986 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Kıyı Yapı ve Tesislerinde Planlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ”

Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin (c) bendi ile kıyılarda uygulama imar planı yapılmadan ahşap iskele yapılabilmesine imkan tanınmış, ahşap iskelelere ilişkin kriterlerin belirlenmesi ile yapım sürecine dair uygulamada yaşanan bazı sorun ve tereddütlerin giderilmesi amacıyla ilgi (a) ve (b) Genelgeler yayımlanmış, buna ilave olarak ilgi (c) Tebliğ’in 7 nci maddesinde ahşap iskelelerin yapım sürecine dair genel ilke ve esaslar ortaya konularak iş ve işlemler bu doğrultuda sürdürülmüştür.

3621 sayılı Kıyı Kanununun 6 ncı maddesinde 14/2/2020 tarihli ve 7221 sayılı Kanunla yapılan ve 20/02/2020 gün ve 31045 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren düzenleme ile kıyının kumluk veya çakıllık olduğu alanlarda rekreatif amaçlı iskele yapılma imkanı ortadan kaldırılmış, Kanunda tanımlı istisnai alanlarda ise zorunlu hallerde genişliği üç metreyi geçmeyen ve platform niteliği taşımayan rekreatif amaçlı iskele yapım imkanı getirilmiş ve buna ilişkin usul ve esasların 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizm Teşvik Kanunu kapsamındaki alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca müştereken, diğer alanlarda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenmesi gerektiği hüküm altına alınmıştır.

Ayrıca, 3621 sayılı Kıyı Kanununda yapılan düzenleme sonrası Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü ve 13 üncü maddelerinde yapılan değişiklikler de 24/10/2020 gün ve 31284 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, anılan düzenleme ile mevzuata “*Kıyının kayalık karakter gösterdiği ya da kıyının kumluk veya çakıllık olmasına rağmen niteliği gereği su alanından başka türlü faydalanılmasının mümkün olmadığı zorunlu hallerde yapılan, yolcu ve yük indirme-bindirme ve yavaşma yapılmayan, denize girme, güneşlenme, amatör su sporları gibi faaliyetleri içeren ve genişliği 3m.yi geçmeyen, platform niteliği taşımayan, usul ve esasları, 2634 sayılı Kanun kapsamındaki alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Bakanlık tarafından müştereken, diğer alanlarda ise Bakanlıkça belirlenen, imar planına konu edilmeyen kıyı yapıları*” şeklindeki rekreatif amaçlı iskele tanımı eklenmiştir.

3621 sayılı Kıyı Kanunu ile her iki Bakanlığa verilen görev çerçevesinde ve Kıyı Kanunu ve Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelikte getirilen yeni düzenlemeler kapsamında; 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlara ilişkin olarak Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından müştereken, diğer alanlarda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen ve Ülkemizin tüm kıyı alanlarındaki rekreatif amaçlı iskelelerin yapımı için uyulması zorunlu hususlar aşağıda sıralanmıştır:

A- GENEL İLKELER

Rekreatif Amaçlı İskeleler;

- Kıyının kayalık karakter gösterdiği ya da kıyının kumluk veya çakıllık olmasına rağmen niteliği gereği su alanından rekreatif amaçla başka türlü yararlanmanın mümkün olmadığı (*deniz tabanının kayalık, balçık vb. olması ve denize girilememesi gibi zorunluluk halleri*) alanlarda yapılmak,
- Kıyının ve iskelenin kamuya açık kullanımının engellenmeyeceği ve ticari faaliyet amacıyla kullanılmayacağı taahhüt edilmek,
- Yalnızca denize girme, güneşlenme ve amatör su sporları gibi benzeri faaliyetleri gerçekleştirmek amacıyla yapılacağı, hiçbir suretle deniz taşıtı yanaştırılmayacağı ve bağlanmayacağı taahhüt edilmek,
- Çevreye olabilecek olası etkileri de dikkate alınarak; dolgu niteliğinde olmayan, sökülüp takılabilir, çelik boru, kazık ya da teknolojik gelişmeler dahilinde üretilen diğer malzemeler üzerinde veya ponton da dahil olmak üzere yüzer elemanlarla inşa edilmek,
- Seyir emniyeti, deniz güvenliği ve denizden yararlanma bakımından ihtiyaç duyulduğunda ilgililerince kaldırılacağı taahhüt edilmek,
- Hiçbir şekilde kapalı alan oluşturmamak,
- Kıyı çizgisi veya onaylı dolgu alanı sınırından itibaren yapılmak,
- Genişliği üç metreyi, kıyı çizgisinden itibaren toplam alanı 100m² yi aşmamak, ancak (-)2.20m.lik deniz derinliğine ulaşılmaması durumunda, bu derinliği aşmamak koşuluyla toplam alanı en çok %20 oranında artırılmak,
- Kıyının kayalık karakter gösterdiği ya da suyun tedrici değil de ani derinleştiği durumlarda; iskelenin genişliği kıyı çizgisine dik olarak da yapılabilme, ancak bu durumda kıyıya paralel boyu 40m.yi aşmamak,
- Kıyının kayalık karakter gösterdiği alanlarda, ihtiyaç duyulması halinde kara tarafından iskeleye erişimi sağlamaya yönelik olarak, iskele toplam alanı dışında kalan ve genişliği 3m.yi geçmeyen, ahşap ya da sökülüp takılabilir malzemeden oluşan merdiven, rampa vb. düzenlemelerle birlikte yapılabilme,

suretiyle yapılabilir.

Buna ilave olarak, 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlar dışında;

- Rekreatif amaçlı iskeleler, aralarında kuş uçuşu en az 150 metre mesafe bulunmak koşuluyla yapılabilir.
- Yeni yapılacak rekreatif amaçlı iskelelerde; bu Genelgenin "D" bölümünde kullanımına izin verilen tüm iskeleler de mesafe açısından dikkat alınacaktır.

B- REKREATİF AMAÇLI İSKELELERİN YAPIMINA DAİR USUL VE ESASLAR:

(B.1) Rekreatif amaçlı iskeleler; 3621 sayılı Kıyı Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında tanımlanan alanlarda, Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 4 üncü maddesindeki rekreatif amaçlı iskele tanımı ve 13 üncü maddesinin (c) fıkrası uyarınca ve bu Genelgede belirtilen hususlara uyulmak koşuluyla, imar planına konu edilmeksizin vaziyet planı üzerinden ölçülendirilerek yapılır.

(B.2) Rekreatif amaçlı iskele yapımı için ilgilisi tarafından; vaziyet planı (1/1000 ölçekli, ITRF 96 sisteminde koordinatlı onaylı halihazır harita) ve yapılacak iskelenin yer seçimi, kıyının yapısı, deniz tabanı özellikleri, deniz derinliği (*Genel İlkeler bölümünde tanımlı deniz derinliği ve büyüklük koşulunun incelenmesi gerektiğinde onaylı batimetrik harita*), yakın çevredeki iskeleler arası mesafe, iskeleye erişilebilirlik vb. hususları içeren bir gerekçe raporu ile birlikte ilgili Valiliğe (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) müracaat edilir. Valiliğin (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü) koordinasyonunda;

-Ulaştırma Bölge Müdürlüğü,

-Liman Başkanlığı,

-İl/İlçe Milli Emlak Müdürlüğü,

-İlgili Belediye (Büyükşehir Belediyesi olması halinde Büyükşehir ve ilçe belediyeleri),

- İl Tarım ve Orman Müdürlüğü,
- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü,
- İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü,

temsilcilerinin katılımı ile oluşturulan komisyon tarafından konu yerinde incelenir. Rekreatif amaçlı iskelenin bulunduğu alanın özelliğine göre Valilik tarafından ilgili diğer kurum ve kuruluşlardan da komisyona temsilci ilave edilebilir. İlgili kurum ve kuruluşların katılımıyla imzalanması gereken karar tutanağına ilişkin yazılı görüş alınması yoluna gidilmez, komisyonda görevlendirilen temsilcilerin komisyon toplantısına katılımı zorunludur.

(B.3) Komisyon tarafından kıyı veya denizin doğal yapısı konusunda (*kum, çakıl, kayalık, balçık vb. olması, kıyının kumluk veya çakıllık olmasına rağmen niteliği gereği su alanından rekreatif amaçla başka türlü yararlanmanın mümkün olmaması gibi*) tereddüde düşülmesi halinde, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından kıyının ve denizin doğal yapısına ilişkin olarak, ilgili kamu kurumları ya da üniversitelerin ilgili bölümünden uzman raporu istenebilir.

(B.4) Komisyon tarafından yerinde yapılacak inceleme sonucu uygun bulunmayan teklifler karar tutanağına bağlanmak suretiyle reddedilir.

Yerleşiminin uygun bulunmaması ya da Genelgedeki diğer koşulların sağlanmaması gerekçeleri dışında verilmiş olumsuz Komisyon kararı, incelenmek ve değerlendirilmek üzere 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığına, diğer alanlarda Çevre ve Şehircilik Bakanlığına gönderilir, nihai karar ilgili Bakanlıkça verilir.

(B.5) Yerinde yapılacak inceleme sonucu uygun bulunan tekliflere yönelik olarak Komisyon temsilcilerince oybirliği ile karar tutanağı imzalanır.

(B.6) İmzalanan karar tutanağı ve eki belgeler, sit alanlarında Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu/Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu kararı alınması suretiyle ve değerlendirilmek üzere; 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığı'na; diğer alanlarda Çevre ve Şehircilik Bakanlığına (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilir. Nihai karar aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde Bakanlıklarca verilir:

(B.6.1) 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda yer alan rekreatif amaçlı iskele talebi; Kültür ve Turizm Bakanlığınca (*Komisyon karar tutanağı, mesafe, kullanım ihtiyacı ve yoğunluğu, hizmet alanı ve kapasitesi, yakın çevre imar durumu, bölgenin coğrafi ve turistik özellikleri, erişim durumu vb. hususlar dikkate alınarak*) değerlendirilir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca uygun görülmemesi halinde, talep, ilgisine bildirilmek üzere Valiliğe iade edilir. Kültür ve Turizm Bakanlığınca uygun bulunan talep, kiralama yönünden değerlendirilmek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü) gönderilir.

(B.6.2) 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlar dışındaki alanlarda yer alan rekreatif amaçlı iskele talebi ise; Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü) kiralama talebi yönünden incelenir.

(B.6.3) Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü veya Milli Emlak Genel Müdürlüğü) yapılan incelemenin sonucu; Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ile 2634 sayılı Kanun kapsamında kalan alanlarda Kültür ve Turizm Bakanlığınca bildirilir. Uygun bulunan rekreatif amaçlı iskeleye ilişkin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce ilgisiliyle kira sözleşmesi düzenlenir. Vaziyet planının bir örneği, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünce ilgili belediyesi ve Liman Başkanlığına gönderilir. Rekreatif amaçlı iskelenin yapımına, gerekli izinler (kiralama, yapı ruhsatı vb.) alınmak suretiyle başlanır. Kira sözleşmesi tarihinden itibaren mücbir sebepler veya kamudan kaynaklanan durumlar hariç iki yıl içerisinde yapı kullanma izin belgesi alınmamış rekreatif amaçlı iskeleye ilişkin düzenlenen kira sözleşmeleri dahil tüm izinler iptal edilir. Bu hususta Kira Şartname ve Sözleşmesine özel hüküm eklenir.

C- KONTROL, DENETİM VE CEZAI YAPTIRIMLAR

Rekreatif amaçlı iskelelerin mevzuat, vaziyet planı ve komisyon karar tutanağında belirtilen hususlara uygun yapılıp yapılmadığı veya amacına uygun kullanılıp kullanılmadığına ilişkin kontrol ve denetimi; 3621 sayılı Kıyı Kanununda belirtilen hükümler dikkate alınmak suretiyle ilgili Liman Başkanlığı ve görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında ilgili idarelerce sağlanır.

İlgili idarelerden izin alınmadan ya da alınan izinlere aykırı şekilde yapılan rekreatif amaçlı iskeleler hakkında 3621 sayılı Kıyı Kanununun 14 üncü maddesi ile Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 20 nci maddesi kapsamında gerekli işlemler belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde belediyesince, dışında il özel idaresince yapılır. 3621 sayılı Kıyı Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca ilgili bakanlıkların teftiş ve kontrol yetkileri saklıdır.

Ruhsat ve eklerine uygun olarak yapılan, ancak kira sözleşmesine aykırı olarak (*ticari amaçla kullanım, kamusal kullanıma engel olma, deniz taşıtı yanaştırma gibi*) kullanıldığı tespit edilen rekreatif amaçlı iskelelerin belirlenen süre içerisinde yapım amacına uygun hale getirilmesi için ilgisine gerekli bildirim yapılır. Verilen süre içerisinde kira sözleşmesine uygun hale getirilmemesi ya da aykırılığın tekrarı durumunda rekreatif amaçlı iskelenin kira sözleşmesi iptal edilir.

D- DİĞER HUSUSLAR:

D.1. Plan, proje, izin süreçleri tamamlanmış / mevcut iskeleler

(D.1.1) Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle yürürlükteki imar planı ya da Komisyonca düzenlenmiş protokole uygun olarak irtifak hakkı, kullanma izni sözleşmesi veya kiralaması yapılmış tüm rekreatif amaçlı iskelelerden, kalan izin süresi; 31/12/2030 tarihinden önce sona erenler izin süresi sonuna kadar, 31/12/2030 tarihinden sonra olanlar ise en çok 31/12/2030 tarihine kadar kullanılabilir.

Yukarıda belirtilen süre sonunda Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu Genelgeye uygun olduğuna karar verilen ya da Komisyonca belirlenen uygunsuzlukları karar tarihinden itibaren üç ay içerisinde giderilen iskeleler, varsa imar planı onaylayan idarece iptal edilip, bu Genelgenin (B) bölümündeki "Rekreatif Amaçlı İskelelerin Yapımına Dair Usul ve Esaslar" çerçevesinde yeniden izinlendirilmek suretiyle kullanılabilir. Genelgeye uygun olmadığı belirlenen rekreatif amaçlı iskeleler kiralamaya konu edilemez, tüm izinler ile varsa imar planı onaylanan idarece iptal edilir, iskelenin ilgilisi tarafından kaldırılması sağlanır. İlgilisi tarafından kaldırılmayan iskeleler hakkında gerekli işlemler, yetki alanına göre Belediye veya İl Özel İdaresi tarafından yürütülür, bedeli ilgisinden tahsil edilir.

(D.1.2) Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ruhsatsız, ruhsat ve eklerine aykırı yapılmış, yapım amacına aykırı olarak kullanıldığı tespit edilen rekreatif amaçlı iskeleler hakkında; 3621 sayılı Kıyı Kanununun 14 üncü ve Kıyı Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmeliğin 20 nci maddeleri kapsamında gerekli işlemler yapılır. Aykırılığı yasal süresi içerisinde giderilmeyen iskeleler yakın çevredeki diğer iskele başvurularında mesafe koşulu açısından değerlendirmeye alınmaz.

(D.1.3) Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle Yapı Kayıt Belgesi bulunan iskelelerden; Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu Genelgeye uygun olduğuna karar verilen ya da Komisyonca belirlenen uygunsuzlukları karar tarihinden itibaren üç ay içerisinde giderilen iskeleler, bu Genelgenin (B) bölümündeki "Rekreatif Amaçlı İskelelerin Yapımına Dair Usul ve Esaslar" çerçevesinde en çok 31/12/2030 tarihine kadar kulanma izni verilmek (kiralanan, yapı ruhsatı vb. tüm izin ve işlemler tamamlanmak) koşuluyla kullanılabilir, bu iskeleler yakın çevredeki diğer iskele başvurularında da mesafe koşulu açısından değerlendirmeye alınır. Genelgeye uygun olmadığına karar verilen ya da verilen süre içerisinde uygun hale getirilmeyen iskelelere ilişkin Yapı Kayıt Belgeleri mevzuatı çerçevesinde iptal edilerek iskelenin ilgilisi tarafından kaldırılması sağlanır. İlgilisi tarafından kaldırılmayan iskeleler hakkında gerekli işlemler, yetki alanına göre Belediye veya İl Özel İdaresi tarafından

yürütülür, bedeli ilgisinden tahsil edilir. Bu iskeleler yakın çevredeki diğer iskele başvurularında mesafe koşulu açısından değerlendirmeye alınmaz.

D.2. Plan, proje, izin süreçleri devam eden iskeleler

(D.2.1) Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle imar planı onaylanmış olup ön izinden kullanma iznine geçiş aşamasında olan rekreatif amaçlı iskeleler için en çok 31/12/2030 tarihine kadar kullanma izni verilebilir. Kullanma izni süresi sonunda Komisyon tarafından yapılan inceleme sonucu Genelgeye uygun olduğuna karar verilen ya da Komisyonca belirlenen uygunsuzlukları karar tarihinden itibaren üç ay içerisinde giderilen iskeleler, imar planı iptal edilerek, bu Genelgenin (B) bölümündeki "Rekreatif Amaçlı İskelelerin Yapımına Dair Usul ve Esaslar" çerçevesinde yeniden izinlendirilmek suretiyle kullanılabilir. Genelgeye uygun olmadığı belirlenen rekreatif amaçlı iskeleler kiralamaya konu edilemez, tüm izinler ile imar planı iptal edilir, iskelenin ilgilisi tarafından kaldırılması sağlanır. İlgilisi tarafından kaldırılmayan iskeleler hakkında gerekli işlemler, yetki alanına göre Belediye veya İl Özel İdaresi tarafından yürütülür, bedeli ilgisinden tahsil edilir.

(D.2.2) Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle onaylı imar planı bulunmamakla birlikte ön izin sözleşmesi devam eden veya onaylı imar planı olmasına rağmen ön izin/kullanma izni/ irtifak hakkı sözleşmesi veya protokol düzenlenmesine rağmen kira sözleşmesi bulunmayan rekreatif amaçlı iskeleler, varsa imar planı veya protokol de iptal edilerek bu Genelge hükümleri kapsamında değerlendirilir.

(D.2.3) D.2.1 maddesi dışında kalan tüm başvurular bu Genelgedeki koşullara tabidir.

(D.2.4) Rekreatif amaçlı iskelere yönelik idarelere sunulacak imar planı teklifleri değerlendirmeye alınmaz, Genelgenin yürürlüğe girmesinden önce idarelere sunulmuş imar planı teklifleri de iade edilir.

Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ilgi (a) ve (b) Genelgeler iptal edilmiş olup, yürütülmekte olan tüm iş ve işlemler de dahil, Genelgede belirtilen hususlara uyulacaktır.

Sonuç olarak, 3621 sayılı Kıyı Kanununun 6 ncı maddesi ile her iki Bakanlığa verilen görev çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ile Kültür ve Turizm Bakanlığınca müştereken hazırlanan Genelgede belirtilen hususlara dair Valiliğiniz sınırları içerisinde bulunan bütün belediyelerin bilgilendirilmesinin sağlanması ve uygulanmasının temini konusunda bilgilerinizi ve gereğini arz ve rica ederim.

Murat KURUM
Bakan

Ekler: 1- Vaziyet planı örnek dosya planı
2- Komisyon karar tutanağı örneği

Dağıtım:

Gereği

- 81 İl Valiliği

Bilgi

- Kültür ve Turizm Bakanlığı